

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

«ΕΧΘΡΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
Η ΑΜΑΘΕΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΚΙΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ»

Ο διδάσκαλος του γένους κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας, **Ηλίας Μηνιάτης** (1669-1714), στον δεύτερο λόγο του περί πίστεως, βλέποντας ξεκάθαρα από τι κινδυνεύει η Ορθοδοξία στις μέρες του, αφήνει κατά μέρος τους αιρετικούς και ξιφουλκεί εναντίον των ορθοδόξων χριστιανών της εποχής του. Ότι επισημαίνει ο αείμνηστος Μηνιάτης ισχύει και στις μέρες μας. Γι' αυτό σαν υπομνηματισμό του σημερινού αποστολικού αναγνώσματος, της Κυριακής των Πατέρων της Ζ' εν Νικαία Οικουμενικής Συνόδου, θα θέλαμε να παρουσιάσουμε την εισαγωγή του στο λόγο αυτό.

«Πάλι η Εκκλησία του Χριστού πανηγυρίζει τη νίκη της εναντίον των εχθρών της αγίας μας πίστεως. Πάλι κατατροπώνεται η αίρεση και πάλι θριαμβεύει η Ορθοδοξία. **Πόση πνευματική χαρά** θα έπρεπε να έχουν οι χριστιανοί ενθυμούμενοι σήμερα τους θεοφόρους εκείνους πατέρες, οι οποίοι με τόσο ένθεο ζήλο, σε τόσες συνόδους, οικουμενικές και τοπικές στερήσαν την ευσέβεια! **Μα και πόση λύπη** θα έχουν αυτοί οι ο ίδιοι οι θεοφόροι πατέρες, βλέποντας αυτή την ευσέβεια, για την οποία τόσο πολύ αγωνίστηκαν εναντίον των αιρετικών, **να είναι τόσο πολύ περιφρονημένη ανάμεσα στους ορθοδόξους.**

»Αχ! Αν ήταν δυνατόν να επιστρέψετε πάλι σ' αυτόν τον κόσμο απόστολοι του Χριστού, διδάσκαλοι της Εκκλησίας, θεόπνευστα στόματα του αγίου Πνεύματος να κηρύξετε πάλι την πίστη στους χριστιανούς, να διδάξετε και πάλι την Ορθοδοξία στους ορθοδόξους. Όχι να πολεμήσετε πια τους εχθρούς της πίστεως, μα και πάλι να κατηγήσετε τα τέκνα της πίστεως. **Γιατί η πίστη του Χριστού δεν πολεμείται πλέον από τις βλαστήμιες των αιρετικών και την δυσσέβεια τους, αλλά πολεμείται από των χριστιανών την αμάθεια και την κακία.**

»Αγιωτάτη πίστη του Χριστού, που κάποτε έλαμψες σαν ήλιος μέσα απ' τα σύννεφα της ειδωλολατρικής πλάνης, που άνθισες σαν ρόδο ανάμεσα στα πολύπλοκα αγκάθια των αιρέσεων, που θριάμβευσες ανίκητη παρ' όλους τους πολέμους των ειδωλολατρικών διωγμών... Τώρα πόσο σκοτεινιασμένη, μαραμμένη, και καταπατημένη είσαι μέσα στην πολιτεία των χριστιανών! Εκεί που έπρεπε πολύ περισσότερο να θριαμβεύεις, να ανθείς και να λάμπεις μέσα στη θεωρία της αληθείας σου, μέσα στην πράξη της αγνότητάς σου.

»Ραββί θειότατε διδάσκαλε, συ που κατέβηκες από τον ουρανό και μας δίδαξες τέτοια πίστη, εμείς ομολογούμε και πιστεύουμε μαζί με τον άδολο Ισραηλίτη, τον Ναθαναήλ, πως «συ ο υιός του Θεού, συ ο βασιλεύς του Ισραήλ». Όμως εμείς δεν καταλαβαίνουμε τι ομολογούμε. Εμείς δεν ζούμε όπως πιστεύουμε. Εμείς έχουμε την αγία σου πίστη, την οποία πήραμε με το άγιο βάπτισμα, αλλά στη θεωρία της πίστεως είμαστε τυφλοί και στην πράξη της πίστεως είμαστε νεκροί. **Και μεις που εορτάζουμε σήμερα την Ορθοδοξία, αυτής της Ορθοδοξίας δεν έχουμε τίποτα άλλο παρά το όνομα.**

»Αυτό που είναι πέρα για πέρα αληθινό, με παρακινεί αγαπητοί να μιλήσω γι' αυτήν την πίστη, που έχουμε σήμερα εμείς οι χριστιανοί. Θα αποδείξω πως αυτή η πίστη είναι πολύ ατελής, επειδή υπολείπεται κατά πολύ και από την θεωρία και από την πράξη της πίστεως. Υπολείπεται στην θεωρία, γιατί δεν γνωρίζουμε αυτά που πιστεύουμε. Υπολείπεται στην πράξη, γιατί δεν ζούμε σύμφωνα με την πίστη μας»...

Ο υπομνηματογράφος του Μηνιάτη **αρχιμανδρίτης Δοσίθεος**, ηγούμενος Ι. Μ. Παναγίας Τατάρνης Ευρυτανίας, σχολιάζει ως εξής το κείμενο που παραθέσαμε· «Θα ήτο ευχάριστο να είναι ρητορική υπερβολή αυτά που λέγει ο Ηλίας Μηνιάτης. Αλλά και αν ήσαν υπερβολή για τότε, για τώρα δεν είναι. Διερωτώμαι· πόσοι από το περίφημο 97% των Ελλήνων ορθοδόξων γνωρίζουν τι πιστεύουν, τι είναι Ορθοδοξία, τι είναι Εκκλησία; Φοβούμαι ότι ουδέ το 5% έχει σαφή γνώση και σωστή μετοχή εις τα της Εκκλησίας.

»Και τότε μεν η άγνοια ίσως ήταν δικαιολογημένη. Σχολεία λίγα υπήρχαν, οι δάσκαλοι σπανίζαν, η φτώχεια ήταν αποτρεπτική μαθήσεως οι δυνάστες πιέζαν. Όλα ήσαν δύσκολα. Τάσκιαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε σκλαβιά. Τώρα όμως που η γνώσις επληθύνθη (ώρα και Δανιήλ 12,4) και ουδείς δύναται να προφασισθή σοβαρώς άγνοια, πόσοι εγκύπτουν για να μάθουν ποιά είναι η πίστις των, ποιόν θησαυρόν πολύτιμον κατέχουν, ποιά είναι τα καθήκοντά τους, ποιά είναι η οδός που πρέπει να πορεύονται κατά το δαυϊτικόν «γνώρισόν με οδόν εν η πορεύσομαι» (Ψαλμ. 142, 8) και «τας οδούς Κύριε γνώρισόν μοι και τας τρίβους σου δίδαξόν με ότι συ ο Θεός ο Σωτήρ μου» (Ψαλμ. 24,4-5); Οι πλείστοι είναι παγεροί και αδιάφοροι, ξένοι προς την Εκκλησία. Το μόνο με το οποίο μετά μανίας ασχολούνται είναι το κουτσομπολιό, τι κάνει η Εκκλησία, τι κάνουν οι δεσποτάδες, τι κάνουν οι καλόγεροι και οι παπάδες».

Το «δε ζούμε σύμφωνα με την πίστη μας» ο **Μηνιάτης** το εξηγεί, συν τοις άλλοις, εις τον Α' Λόγο του εις την Μ. Παρασκευή· «Όταν εις τον κήπον (ο Χριστός) άρχισε να λυπάται και να αδημονεί, δεν τόκανε γιατί πρόβλεπε το θάνατό του, μα γιατί πρόβλεπε την αχαριστία μας. Όχι το βάρος του σταυρού που φανταζόταν, αλλά το βάρος των αμαρτιών μας, που σαν Θεός προγνώριζε. Αυτό τον έκανε να ιδρώσει, χύνοντας αντί για ιδρώτα αίμα... Για ποιούς έπαθα και για ποιούς πέθανα; Για ανθρώπους αχαρίστους που δεν γνωρίζουν ή δεν θέλουν την ευεργεσία μου. Αχ! «τις η ωφέλεια εν τω αίματί μου»; (Ψαλ. 29,9). Αχ! Δια τούτο 'περίλυπος εστί η ψυχή μου έως θανάτου'».

Κι αν ο Κύριος λυπόταν και συνεχίζει να λυπάται ανά τους αιώνες με θλίψη άφατη και απερίγραπτη, το ίδιο πάσχουν και οι κήρυκες του ευαγγελίου. Ο μεγαλύτερος σταυρός τους και η μεγαλύτερη δοκιμασία τους είναι η αδιαφορία, η ακηδία και ο ύπνος των χριστιανών. Κανένας δεν υπολογίζει τους κόπους του, όταν βλέπει αποτέλεσμα στις προσπάθειές. Αλλά αποκαρδιώνεται και απελπίζεται, όταν βλέπει την αδιαφορία των χριστιανών. Η εν Χριστώ ζωή πάντοτε λίγους ήλκυε και ελκύει. Οι περισσότεροι είναι κατ' επίφασιν χριστιανοί. **Χριστιανοί των εθίμων και της συνήθειας, της δεισιδαιμονίας και της συγκεκαλυμμένης μαγείας και ειδωλολατρίας.**

«Αιρετικόν άνθρωπον μετά μίαν και δευτέραν νουθεσίαν παραιτού» λέγει ο Απόστολος. Με τους «ορθοδόξους χριστιανούς» όμως τι γίνεται άγιε απόστολε Παύλε;